

Közelebb a kereszthez!

Időpont: 1937. március 26. Nagypéntek

Alapige: Mt 27,55

„*Sok asszony vala pedig ott, akik távolról szemlélődnek vala, akik Galileából követték Jézust, szolgálván néki.*”

A magyar ember, ha még nem vetkőzött ki vele született faji tulajdonságaiból, nagy tisztelettel áll meg mindig a halál előtt. Megállítja szekerét, és félreáll az útról, mikor temetési menettel találkozik. Leszáll kerékpárjáról, nem robog el mellette, leveszi kalapját, és állva marad, míg elhalad mellette a koporsó. Csendben tiszteleg a halál előtt. Természetes, hogy amikor nagypénteken megállunk a golgotai kereszttel, amelyen a mi Urunk Jézus Krisztus kiszenvedett, akkor különösen érezzük, hogy csendben kell lennünk. Áhítattal, hódolattal, imádattal kell megállanunk a kereszttel tövében.

És én mégis, bármennyire elismerem ennek igazságát és jogosságát, e nagypéntek reggelén nem akarok csendben állni a kereszttel tövében. Vannak ugyanis halálok, melyeknél nem tud az ember csendben maradni, mert felháborodásában elveszíti ráerőltetett nyugalomát, és ajkát áttöri, mint gátját elöntő megáradt víz, a lelke mélyén felgyülemllett indulat.

Ne csodálkozzatok hát, ha ma nagypéntek reggel nem a buzgó áhitat, csendes imádság és mélyeséges tisztelet szavát halljátok erről a szószékről a kereszttel tövében. Ez az ige maga épp azzal háborít fel, hogy olyan végtelenül csendes. S épp ezért érzek olyan felszólítást felém csendülni belőle, melyet tovább kell adnom számotokra.

* * *

Az első felszólítása ennek az igének: „*Férfiak! Közelebb a kereszthez!*”

Úgy szól az ige: „*Sok asszony vala pedig ott...*” Hát a férfiak hol voltak? A férfiak is ott voltak. Férfiak voltak a hóhérok, kik az ítéletet végrehajtották. Férfiak voltak azok a vitézeknek csúfolt katonák, akik kockajátékokat tudtak játszani a kereszttel tövében. Férfiak voltak a farizeusok és főpapok, akik gúnyolták azt, aki haláltusában ott vergődött a kereszten. És bizony voltak számosan férfiak a csúfolódó tömeg között is. És mégsem voltak ott férfiak. Mert ezek méltatlanok arra, hogy férfiaknak nevezze és tartsa őket bárki is, aki tudja, hogy férfinak lenni nemcsak nembeli hovatartozást, hanem jellemet és erkölcsi elkötelezést is jelent. Lehetett ott sok, magát férfinak képzelő ember, de férfi, talpig férfi csak három volt ott. Az a pogány százados, akinek volt bátorsága egy kezébe adott, kivégzésre rendelt ember holtteste mellett megállni, és azt mondani: „*Bizony, Istennek Fia vala ez!*” És férfi volt az a lator a kereszten, kinek volt bátorsága egy ellenséges indulatú néptömegnek kiszolgáltatva bizonyosságot tenni, hogy Istennek Fia méltatlanul szenved. És férfi volt az a tejfeles szájú ifjú, János, ki az asszonyok csoportja közt elvegyülve leste Jézus utolsó szavait, és szeretettel támogatta fájdalmas anyját a Megváltónak.

Pedig nem lehet letagadni, hogy Jézus kimondhatatlanul vágyódott a férfiak után. Elfelejtethetetlen, meghálálhatatlan szolgálatot tett ő a női nemnek is, de az asszonyok

szolgálatát csak elfogadta, a férfiakat hívta magához tanítványnak. Az asszonyoknak érette való munkáját csak megengedte, de a férfiakat küldte, hogy menjenek, és tegyenek tanítvánnyá mindeneket. Egy sereg szentírási helyet lehetne felhozni, melyek világosan mutatják, hogy az Úr mennyire vágyódott az után, hogy az övéi között ott legyenek a férfiak, és az övéi férfiak legyenek. És az is bizonyos, hogy az Úr joggal várhatta el, hogy a férfiak meg fogják látni az ő férfiasságát, és meg fogja ragadni őket az ő férfiassága. Az Úr Jézus orcájára az elmúlt századok sok nőies vonást rajzoltak, azonban bizonyos, hogy aki a kereszttel úgy áll meg, mint az a pogány százados, és úgy nézi az Úr szenvedését, az jól látja, hogy az engedékenységgel, megbocsátással, szeretettel nőiesnek mondott tulajdonságai sokkal több erőt, férfiasságot követelnek, mint bármilyen hadvezéri tett, vagy kardot rántó hősi cselekedet. Bizony, az Úr férfi volt ott a kereszten. Ember, egész ember. Férfi a talpán. A többi hitvány, gyenge báb.

És nem látjátok-e, hogy az a gyülekezet, mely a kereszttel körül azóta is évről évre összegyűl, újra meg újra ezt a nagypénteki tünetet tárja elénk, és ezt a nagypénteki fájdalmat szerzi Krisztusnak: „*Sok asszony vala pedig ott...*”?

Testvéreim! Férfiak! Közelebb a kereszthez! Testvéreim! Asszonyok! Álljatok a kereszttel tövébe, de érezzétek meg, hogy töletek is többet vár az Úr. Azt várja, hogy azokat a férfiakat, akik nem akarnak az Úr kereszttel jönni, fogjátok kézen, és mutassátok meg nekik, hogy a keresztyénség nemcsak az asszonyok vallása, Krisztus nemcsak a nők Megváltója, hanem az emberé, akit Isten férfiúvá és nővé teremtett. Ne engedjétek, hogy a kereszttel körültekintő Úr megint csak azt lássa, hogy „*sok asszony vala pedig ott...*”, férfiak pedig nem valának ott. És te, testvérem, aki magad férfiúnak tartod, érezd meg azt, hogy a kereszttel tövében felháborítón és lázítón szól e rövid kis mondat; korbácsolni akar téged. Férfiak! Közelebb a kereszthez!

* * *

A másik mondat, amit a kereszttel tövében hangossá tesz ez az ige: „... *távolról szemlélődnek vala...*” Távollátók! Jertek közelebb!

Az Úr kereszttel közelében csak az ellenségei voltak. Barátai „*távolról szemlélődnek vala.*” Ami akkor ott történt, az ismétlődik meg azóta kimondhatatlanul sokszor. Távol vannak a kereszttel azok, akik magukat Krisztus barátjának mondják, és közel vannak azok, akik az ő ellenségei. Távolállók! Jertek közelebb! Ne elégedjétek meg azzal, hogy odaáll elétek ilyenkor nagypénteken a kereszttel, mint a múlt egy nagy történelmi eseménye, melyről az egyház leporolja kétezer esztendő porrétegét, s képzeletünk elé odaállítja, hogy újra lássuk. A kereszttel lehet nagyon tanulságos a tárgyilagos tudománynak, lehet nagyon érdekes a szemlélődő művésznak, de a kereszttel nem tanulság és nem érdekesség akar lenni, hanem váltság akar lenni számunkra, és nem tud mást megváltani, mint csak azt, aki egészen közel jön hozzánk. Közel jönni a kereszthez nagyon nehéz, mert nagyon fájdalmas. A távolság mindent megszépít, még a kereszttel is. Távollátók lehet a kereszttel nagyon romantikus, nagy elérzékenyítő, de közletről olyan valóságizt, olyan borzalmas színt kap, mely örökre emlékezetessé teszi az ember számára.

Jöjj hát közelebb, még közelebb, mint most vagy itt, lássad, hogyan vonaglik, verítékezik Jézus teste, hogyan hull, hogyan ömlik sebeiből forró, piros vére. Hadd lássad leköpdösött orcáját, kicserepesedett ajkát. Állj egészen oda a kereszttel tövébe, hadd hulljon rád

a piros vér, mert senkin máson a kereszt segíteni nem tud, csak azon, aki egészen a tövében áll, csak akire ráhullhat az a forró, égetően forró piros vér.

Úgy szeretném, ha e nagypéntek reggelen Isten Szentlelke véghez tudná vinni rajtatok azt, amit Pál apostol így ír le a galáciai levélben: „...*mintha ti közöttetek feszítettett volna meg...*” Testvéreim! Távol valók! Akik olyan messze álltok Krisztus egyházától, kiket nagypénteken csak természet szerint visszatérő erkölcsi kényszere hoz közelebb a kereszthez, testvéreim, jertek közelebb a kereszthez, mert a keresztet távolról nézni nem használ sem nektek, sem Krisztusnak.

* * *

Van harmadik felszólítása is ennek az igének, mely ebben a szóban van benne: „*szemlélődnek*”. Szemlélődök, cselekedjete! Ábrándozók, ébredjete fel! Tétlenek, lépjete mozgásba!

Akik Krisztuséi voltak, távol állottak, és „*szemlélődnek vala.*” Mit csinálhattak volna mást? Kivonják kardjukat? Nekimenjenek azoknak a katonáknak? Krisztus visszaparancsolta kardját a tanítványnak. Hát mit csinálhattak volna? Hisz a következő percben új keresztetekt fektettek volna le, s azokra őket feszítették volna fel. Vajon érdemes kockára tenni meglévő életet elmúló életért? Hisz Krisztusnak is inkább az az érdeke, hogy életben maradjanak.

A szemlélődők gondolkozhattak így, de aki nem tud megállani a szemlélődésnél, nem tud ennyivel megelégedni. Jól van, Krisztus visszaparancsolta volna a kardot, fegyverrel nem mehettek segítségére, de azt senki meg nem tiltotta nekik, hogy bizonyágot tegyenek Krisztusról. Senki meg nem tiltotta, hogy a csúfolódókhoz odamenjenek, és számon kérjék őket: „*Mit bántjátok őt? Íme, én vak voltam, és visszaadta szemem világát, süket voltam, és megnyitotta fületem, sánta voltam, s most újra járok, kiteszített bélpoklos voltam, s most meg vagyok tisztulva.*” Ezt senki meg nem tiltotta nekik. Senki meg nem tiltotta, hogy ott a kereszt tövében, mikor a tömeg szitkokat szór az Úrra, énekelni kezdjenek dicsőnekeket Isten dicsőségére és a Bárány tisztességére. Senki meg nem tiltotta nekik, hogy leboruljanak a kereszt tövében, és ha kell, meghaljanak vele együtt.

Szemlélődés! Ez örök nagypénteki vonása sokaknak a kereszt körül. A szemlélődők, tétlenek, érzéketlenek gondolkodásmódjukból hiányzik a Krisztus iránti szeretet minden magával ragadó, átütő ereje. Szemlélődők! Hát nem látjátok, hogy a kereszt körül ma is hogyan tolong az ellenség? Hol a bátor kiállítás, a nyílt vallástétel ajkadon, ha kell, kínok között is, a mártírok éneke? Szemlélődők! Életre, cselekedetre, bizonyágtételre fel a kereszt körül!

* * *

Úgy szeretném, ha ma fel tudnálak lázítani benneteket a kereszt körül, mert lehet tisztelettudó a nagy csendesség itten, de lehet felháborító és tiszteletlen a keresztben szenvedővel szemben. Férfiak, jertek hát közelebb a kereszthez! Ti távolállók, lépjete közelebb hozzá! Ti szemlélődők, ki a színre; a bizonyágtétel szent harcára!

Ezt várja tőlünk az, aki szenvedett és meghalt érettünk ezen a napon a keresztben.

Ámen.